

Domače vesti

Pobiranje asesmenta

Tajniki društev, katera zborujejo v Slovenskem domu na Holmes Ave., bodo pobirali asesment danes 24. in jutri 25. junija.

Tajniki društev, ki zborujejo v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave., bodo pobirali asesment za tekoči mesec jutri večer v spodnji dvorani.

Tajnica podružnice št. 14 SZS sporoča, da bo pobirala asesment jutri večer v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Članstvo se opozarja, da poravnava svoje društvene prispevke ob času.

V bolnišnici

V Cleveland Clinic bolnišnico se je podala včeraj poznana Mrs. Frances Klein iz 19407 Muskoka Ave., ki se bo morala podvreči operaciji. Upamo, da bo operacija srečno prestala in da se bo kmalu zopet zdrava in vesela vrnila v krog svoje družine!

Mrs. Marian Rolih iz 18132 Marcella Rd. se je vrnila iz bolnišnice na dom, kjer jo prijateljice lahko obiščejo. Zahvaljuje se vsem za obiske, darila in kartice.

Premeščen iz bolnišnice

Mr. John Jakely iz Girarda, Ohio, ki se je nahajal v Glenville bolnišnici, je bil premeščen v Cleveland Clinic bolnišnico, kjer se bo danes podvrget težji operaciji. Želimo mu, da bi čim prej okreval!

Vile rojenice

Vile rojenice so se zglasile pri družini Mr. in Mrs. Howard Myers iz 18901 Cherokee Ave. ter pustile v spomin zalo hčerko-drugo-rojenko. Dekliško ime matere je bilo Frances Bostic. Tako je postala poznana Mrs. Frances Bostic v drugič stara mama. Čestitamo!

Bolezen

Mrs. Rose Herbert iz 1242 E. 58 St. se nahaja v Polyclinic bolnišnici, kjer jo prijateljice lahko obiščejo od 2. do 3. ure popoldne in od 7. do 8. ure zvečer. Nahaja se v sobi št. 314. Iz Avela, Pa., je prišel na obisk njen brat Frank Pečjak, s katerim se nista videla 30 let. Želimo ji skorajšnjo popolno okrevanje!

Žalostna vest

Mrs. Mary Novak iz 983 E. 67 St. in brat George Bole iz 1381 E. 51 St., sta prejela pismo od sestre Ivanke Kariš, ki jima sporoča, da ji je umrl sinček, kateri je bolehal, odkar so očeta vzeli Nemci in ga ubili, to je bilo 1. februarja 1943. Umrl je 26. maja t. l. in pokopan je bil 28. maja. Obenem pozdravlja tudi družino Škabar na 920 Herick Rd. in družino Zadnik na 3839 E. 93 St.

Nagrade na pikniku

V needlo se je vršil piknik podružnice št. 39 SANSa na prostori Slovenskega društvenega doma na Recher Ave. Ob tej priliki so bile oddane tri nagrade, katerih so bili deležni sledeči: Prva nagrada—električna ledenica—Joyce Gorshe, 1116 E. 72 St.; druga nagrada—električni pralni stroj—Ronald Bietz, 2171 W. 81 St.; tretja nagrada—električni čistilec za preproge—L. Zorc, 6400 Varian Ave.

Jugoslov. vlada pomilostila vse krivce, ki so kopicili hrano

Pomiloščenje odrejeno, ker je kriza prehrane uspešno rešena

BELGRAD, 21. junija—Jugoslovanske oblasti so objavile splošno pomiloščenje vseh oseb, ki so bile kaznovane zaradi kopičenja hrane v nedavni krizi prehrane.

"Nihče ni umrl ali pa trpel lakote," so izjavile jugoslovanske oblasti.

Imovina, ki je bila zaplenjena pomiloščenim osebam, jim bo soglasno z amnestijo povrnjena. Pomiloščenja pa ne bodo deležne osebe, ki so napadale pooblaščen kolektorje hrane in osebe ki so organizirale odpor. Število krivcev ni znano, toda smatra se, da jih je več sto. Strogi ukrepi so bili podvzeti za časa krize prehrane in onih področjih, kjer so kmetje skrivali hrano.

Neodvisen časopis "Politika" pravi, da so glavni krivci bili veleposestniki, ki so sebično poskušali, da se izognejo izpolnitvi kvot. "Ti so morali biti kaznovani v interesu ljudstva," piše "Politika."

Izgleda, da je najtežje vprašanje Jugoslavije rešeno

Izgleda, da je eno najtežjih vprašanj, ki je sledilo po pretekli zimi, vsaj delno rešeno. Uradniki UNRRA so preteklega februarja predvidevali zelo resno pomanjkanje hrane, ki bi prizadelo od 3 do 5 milijonov prebivalcev v področjih Bosne, Her-

cegovine, Makedonije in Dalmacije.

Po konferencah med vodilnimi ambasadi v Belgradu, vlado in uradniki UNRRA-e, je ameriški ambasador John Moors Cabot priporočil Washingtonu, naj se nemudoma pošlje v Jugoslavijo 100,000 ton žita. (Kako so v Washingtonu zavrgli to priporočilo je bilo v "Enakopravnosti" poročano. Odgovor je bil negativen, državni oddelek je to priporočilo odklonil).

Jugoslavija hvaležna Rusiji za pomoč

Objava o splošni amnestiji, katere ugodnosti bodo uživale osebe, ki so v letih 1946 in 1947 skrivale hrano in niso izročile od viška pšenice vladi, je bila v Belgradu obelodanjena z dne 21. junija.

Vladin uradnik je pojasnil, da je kolekta žita bila zelo uspešna in da so odmerki kruha zagotovljeni do prihodnje žetve. "Krizo prehrane smo uspešno rešili," je izjavil uradnik, "za kar gre zahvala pomoči, ki nam jo je nudila bratska Sovjetska zveza in zavednosti ljudskih množic."

Načrt za vojaško sodelovanje hemisfere

Baje bodo Argentina, Brazilije in Peru sprejele Trumanov načrt za standardizacijo orožja in vojaštva

WASHINGTON, 23. junija—Državni tajnik George Marshall je danes apeliral na kongres, naj se prej kot mogoče odobri Trumanov program za vojaško sodelovanje z republikami Južne Amerike.

Predsednik Truman je že 23. maja naslovil na kongres poslance, v kateri je zahteval pooblastila, da sme stopiti v pogajanja z republikami Južne Amerike za standardizacijo vojaške vežbe in za pošiljanje orožja, letal in drugega vojnega materiala v Južno Ameriko.

Marshall je bil prvi, katerega je kongresni odbor za zunanje zadeve zasljal v zvezi s Trumanovim vojaškim načrtom. Med ostalimi, ki bodo zaslžani, so vojni tajnik Robert P. Patterson, mornariški tajnik James Forrestal, general Dwight D. Eisenhower in admiral Chester W. Nimitz.

Baje je večina južno-ameriških držav za načrt

Marshall je izjavil, da je politika Zedinjenih držav, da polaga največje zaupanje v organizacijo Združenih narodov, toda dokler ni Varnostni svet popolnoma organiziran, se Zedinjene države "lahko branijo proti oboroženemu napadu na vojaškim sodelovanjem med vsemi ameriški državami."

Baje je večina južno-ameriških držav naklonjena Trumanovemu načrtu za "obrambo zapadne hemisfere."

Zanesljivi viri pravijo, da se pričakuje, da bodo vlade Argentine, Brazilije in Peruja odobrile Trumanov načrt.

AMERIŠKA VLADA UVEDLA KONTROLO OLJNEGA EKSPORTA

WASHINGTON, 23. junija. — Vlada je nocoj zopet uvedla enako kontrolo za izvoz petrolejskih produktov kot je obstajala za časa vojne. To je očividno storila, da pomiri kongresne kritike ameriških oljnih pošiljatev v Rusijo.

Upeljava kontrole ne bo ustavila vseh oljnih pošiljatev v Sovjetsko zvezo, toda iste bodo izvršene le po uvidenosti notranjega departamenta.

Odredba postane polnomočna 30. junija, oziroma 24 ur poprej kot pa bo preminul nujnostni zakon, ki dovoljuje takšne izvozne regulacije. Kongres je bil pozvan, da zakon podaljša in nocojšnji korak vlade se smatra za manevar, da se zakonodajce prisili k odločitvi.

Pošiljatve v Kanado ne bodo kontrolirane.

Zadeva o bombi v policajevem avtu

Prošli teden je bil bombardiran osebni avto policijskega sargenta William Kelcha, ki se nahaja na dopustu, ker je bil skozi prve mesece tekočega leta glavni vsiljevalni uradnik državne vlade za likerske zakone.

Kelch je že od nekdaj znan kot "političen policist." Na svojo službo pri mestni policiji se še ni vrnil, toda varnostni direktor Smith je ukazal, da se mora afera razjasniti.

Kaj se prav za prav nahaja za tem bombardiranjem, se mnogo ugiba, na splošno pa se sodi, da je Kelch morda imel zveze z raketi, s katerimi je na nekak način prišel v navskrižje, nakar so mu poslali "pozdrav" z bombo.

V zvezi s preiskavo je prišla na dan neka precej "zagonetna" stvar, da je Kelch namreč že skozi zadnja tri leta imel privatno sobo v nekem velikem hotelu, za katero je plačeval po \$50 na mesec. Mnogi ljudje bi radi vedeli, kako si je mogel "špogati" takšen luksuz policijski sargent, ki ima poleg tega svoj dom, kjer živijo njegova žena in dva otroka.

AMERIŠKA LEGIJA PROTI PRIHODU BEGUNCEV

YOUNGSTOWN, O., 23. junija—Ameriška legija v devetem distriktu Ohija je sprejela na svojem letnem sestanku resolucijo, s katero se je izrazila proti sprejetju predloge v kongresu, da se dovoli dostop v deželo 400,000 beguncem.

V devetem distriktu so vključeni Cleveland, Akron in področja severno-zapadnega Ohija.

Burke odobren

Eksekutivni odbor demokratske stranke za okraj Cuyahoga je v petek zvečer z velikim navdušenjem odobril župana Thomas A. Burke-a kot ponovnega kandidata. Napetost, ki je vladala zadnji čas med strankinim vodstvom in administracijo v Mestni hiši, je čisto podela.

Med tem pa republikanci še vedno iščejo kandidata. Kot zadnji takšen mogoč aspirant je omenjen nekdanji predsednik mestne zbornice John D. Marshall, ki je bil titularni župan mesta, ko je imel Cleveland takozvani managerski sistem vlade.

Senat odobril zakon za restrikcije delavstva

Proti-delavski zakon bo blagoslov pravi vodja ADF

Podpredsednik Ameriške delavske federacije Matthew Woll je včeraj v Clevelandu urgiral agresijo v zvezi z restrikcijami, ki jih predvideva proti-delavska zakonska predloga Taft-Hartley (sedaj že zakon!)

Woll je izjavil, da bo ta zakon pravi "blagoslov," če bo politično zbudil delavstvo.

"Potrebni so težki udarci, da se v naši deželi prebudi zavest delovnega ljudstva in nič ni v tem pogledu boljšega kot ta zakon," je izjavil podpredsednik AFL delegaciji mednarodne Ladies Garment Workers na konvenciji v Public Hallu.

Urgiral je vse unije, naj ohranijo sedanje stanje, dokler ne bo vsaka federalna mera legalno preizkušena.

Woll je priporočal organiziranje "ne-partizanske delavske politične zveze," ki bo neodvisna od strank in ki se bo borila za zakone, ki bodo v prid delavstvu. Med ostalim je tudi rekel, da bi se morala ustanoviti zveza na delavska publikacija, ki bo zagovarjala stvar delavstva.

Podpredsednik AFL je tudi izjavil, da je za združenje CIO in AFL.

Gasolin utegne biti racioniran

WASHINGTON, 23. junija — Kongresnik Shafer je danes v zvezi s pomanjkanjem gasolina izjavil, da je Standard Oil že obvestila nekega velikega razdeljevalca v Michiganu, da ne bo dobil nobenih pošiljk gasolina v juliju ali avgustu.

"Izgleda, da bo v jeseni po celi deželi gasolin racioniran," je rekel Shafer v kongresu.

Izjavil je, da bodo vsled pomanjkanja gasolina mnoge gasolinske postaje v Michiganu prisiljene, da zaprejo.

NEMIRI V TRSTU V ZVEZI Z NAPADOM NA ŠKOFA SANTINA

TRST, 21. junija. — Dvanajst oseb je bilo ranjenih, ko so italijanski nacionalisti vrgli tri ročne granate v neki komunistični klub v predmestju Trsta.

Po eksplozijah je sledilo streljanje s pištolami. Aretiran je bil neki deček, ki je osumljen, da je vrgel eno granato. Policija smatra, da je incident odgovor italijanskih neo-fašistov na napad, ki so ga preteklega torka izvršile jugoslovanske ljudske množice v Kopru na tržaškega škofa Antonio Santina.

RIM, 21. junija. — Vatikanško glasilo "Osservatore Romano" je danes priobčilo vest, da je Sv. oče poslal svoj poseben apostolski blagoslov tržaškemu škofu Antonio Santinu.

BELGIJSKI VETERANI DEMONSTRIRAJO

BRUSELJ, 22. junija—Okrog 100,000 veteranov obah vojn se je udeležilo demonstracij, s katerimi so zahtevali izboljšanje svojega veteranskega statusa.

Unije bodo takoj nesle boj pred sodišče; vladni delavski odvetnik položil ostavko v znak protesta

WASHINGTON, 23. junija—Senatna zbornica je danes navzlic odlični poslanici predsednika Trumana, v kateri je označil proti-delavsko predlogo Taft-Hartley za nesmiselno, neizvedljivo in diktatorsko, ter po vetiranju iste apeliral na narod po radiju in pismeno pozival voditelje senata, da predlogo ovržejo, isto uzakonila.

Za predsednikov veto je glasovalo 25 senatorjev, proti pa 68 senatorjev. Z republikanci je glasovalo tudi znatno število demokratov, ki so revoltirali proti administraciji.

Poslanska zbornica je že takoj v petek glasovala za proti-delavsko predlogo in jo odobrila z velikansko večino navzlic vetu predsednika.

Glasovanje v senatu je bilo odloženo do danes po zaslugi demokratskega senatorja Taylorja in republikanskega progresivca Morse-a, ki sta v petek in soboto neprestano govorila in s tem začasno ustavila val republikansko-demokratske koalicije, ki je zahtevala takojšnjo akcijo.

"Posledice tega zakona utegnejo biti zelo resne in drage v obliki znižane produkcije. Kaotične razmere, katere bo ustvaril ta zakon, bodo ogrožale naše narodno gospodarstvo.

"Delavstvo ne bo nikdar priznalo tega zakona. Svobodni delavci in delavke naše dežele ne bodo nikoli sprejeli tega kratenja svojih temeljnih pravic in svoboščin."

SLADKORNE KROGLICE BREZ SLADKORJA 600KRAT SLAJŠE

ENGLEWOOD, N. J., 23. junija—Nove "sladkorne" krogljice, ki ne vsebujejo nobenega sladkorja, toda so 600 krat slajše od sladkorja, so danes preizkušene.

Sestavljene so od dulcina (sladke tvarine, ki ni hranljiva) in saharina. (Saharin namesto sladkorja uporabljajo osebe, ki imajo sladkorno bolezen—diabetes).

Nove krogljice, ki se imenujejo dulsac, nimajo tistega grenkega okusa kot ga ima saharin.

Potujoči zverinjak

Včeraj se je otvorila sezona "potujočega zverinjaka" pod pokroviteljstvom The Cleveland Press, mestnega zverinjaka in rekreacijskega šolskega in mestnega odbora. Ta zverinjak je živo-barven voz z raznimi živalmi, katere se predstavi mestni mladini, da se seznamijo z njihovimi navadami in posebnostmi.

Vstopnina je prosta. Jutri popoldne ob 4.30 bo ta potujoči zverinjak prišel na dvorišče kopališča St. Clair Center na 6250 St. Clair Ave., in vabi se otroke iz naselbine, da ga pridejo pogledat.

VAL STAVK IZBRUHNIL TAKOJ PO SPREJETJU NOVEGA ZAKONA

WASHINGTON, 23. junija — Tako po uzakonjenju Taft-Hartleyeve proti-delavske predloge so se širom dežele začele širiti protestne stavke.

Prve stavke so izbruhnile v Birmingham, Ala., kjer je Alabama Mining Institute izjavil, da bo verjetno jutri na stavki okrog 75% od 20,000 članov UMW.

Okrog 8,000 premogarjev je zastavkalo v Pittsburghu, poročajo se pa, da tudi v Virginiji in

kongres pazil, da se zakon ne bo ubil z negativno akcijo od strani izvršnega oddelka vlade. Green sviri kongresnike, da jih čaka poraz

"Kongres je z uzakonjenjem te predloge preko Trumanovega veta napravil tragično napako," je izjavil William Green in prerokoval, da vse člane kongresa, ki so glasovali za Taft-Hartleyevo predlogo, v jeseni leta 1948 čaka poraz.

"Posledice tega zakona utegnejo biti zelo resne in drage v obliki znižane produkcije. Kaotične razmere, katere bo ustvaril ta zakon, bodo ogrožale naše narodno gospodarstvo.

"Delavstvo ne bo nikdar priznalo tega zakona. Svobodni delavci in delavke naše dežele ne bodo nikoli sprejeli tega kratenja svojih temeljnih pravic in svoboščin."

SLADKORNE KROGLICE BREZ SLADKORJA 600KRAT SLAJŠE

ENGLEWOOD, N. J., 23. junija—Nove "sladkorne" krogljice, ki ne vsebujejo nobenega sladkorja, toda so 600 krat slajše od sladkorja, so danes preizkušene.

Sestavljene so od dulcina (sladke tvarine, ki ni hranljiva) in saharina. (Saharin namesto sladkorja uporabljajo osebe, ki imajo sladkorno bolezen—diabetes).

Nove krogljice, ki se imenujejo dulsac, nimajo tistega grenkega okusa kot ga ima saharin.

Potujoči zverinjak

Včeraj se je otvorila sezona "potujočega zverinjaka" pod pokroviteljstvom The Cleveland Press, mestnega zverinjaka in rekreacijskega šolskega in mestnega odbora. Ta zverinjak je živo-barven voz z raznimi živalmi, katere se predstavi mestni mladini, da se seznamijo z njihovimi navadami in posebnostmi.

Vstopnina je prosta. Jutri popoldne ob 4.30 bo ta potujoči zverinjak prišel na dvorišče kopališča St. Clair Center na 6250 St. Clair Ave., in vabi se otroke iz naselbine, da ga pridejo pogledat.

“ENAKOPRAVNOST”

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO

HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Cleveland in po pošti izven mesta):

For One Year—(Za celo leto)	\$7.00
For Half Year—(Za pol leta)	4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece)	2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Cleveland, Kanadi in Mehiki):

For One Year—(Za celo leto)	\$8.00
For Half Year—(Za pol leta)	4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece)	2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year—(Za celo leto)	\$9.00
For Half Year—(Za pol leta)	5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

ZAKAJ JE SANTIN BIL TEPEŃ?

(Zgodovinsko ozadje koprškega incidenta)

V "Enakopravnosti" smo poročali, da so ljudske množice v Kopru preteple tržaškega škofa Antonio Santina. Ta vest bo brez dvoma povzročila, posebno s strani tako imenovanega "katoliškega" tiska, novo propagandno gonjo proti Jugoslaviji, nova podžiganja sovraštva, nove laži in nova potvarjanja dejstev. Že po naslovih, pod katerimi je ta vest bila priobčena v ameriškem — Jugoslaviji sovražnem — tisku, se da ugotoviti, da se bo ta propaganda vodila vzdolž stare in znane linije, kot se jo je to vodilo v zvezi s slučajem Rožmana in Stepinca. Še enemu škofu bo natakana trnjava krona "mučenika", ker da je baje "nova žrtev komunizma." "New York Times" je na primer priobčil to vest pod naslovom: "BISHOP of TRIESTE BEATEN BY MOBS of YUGOSLAV REDS".

Služaj tega škofa Antonio Santina nima nobenih zvez s komunizmom. Ta služaj je povezan z več kot 25-letno borbo primorskih Slovencev za pravico, da sme Boga moliti v svojem lastnem, materinskem, slovenskem jeziku, katere pravice ga je oropal ta isti Antonio Santin, ki je poleg goriškega nadškofa Margottija, bil glavni zatiralec vsega, kar je na Primorskem bilo slovenskega.

Mi se moramo bolj obsežno pogledati v ta slučaj, ker smo trdno prepričani, da je naša sveta dolžnost dvigniti glas resnice, in to resnico zagovarjati navzlic besnemu sikanju reakcije, ki se kot stenica giblje v temi in deluje v temi nevednosti. Dobro del zgodovine slovenskega naroda se je vršil pod takimi pogoji, da so tudi Santini, Margottiji, Rožmani, Kreki, Stepinci itd., izrabili priložnost, da so nalivali v itak že polne čaše, grenki pelin novih trpljenj in novega gorja. Da je Santin bil v Kopru tepen je, če se kdo s tem strinja ali pa ne, končni epilog dela, ki ga je vršil na Primorskem, ne za vero in Kristusov nauk, ampak za fašizem in nauk Benita Mussolinija, ne za širjenje univerzalnih idej bratstva in ljubezni med vsemi narodi, ampak za ozko, šovinistično idejo poitalijančevanja in fašiziranja primorskih Slovencev. In da bi imeli pravi vpogled v vlogo, ki jo je Santin vršil v fašistični Italiji pri zatiranju materinskega jezika Slovencev in pri podpiranju poitalijančevanja slovenskih otrok, se moramo vrniti nazaj v dobo, ko je slovenski — posebno pa primorsko-slovenski — narod bil zatiran, varan, mučen in izkoriščevan.

Vsi zgodovinski podatki v tem našem članku so posneti iz knjige dr. Lava Čermelja: LIFE and DEATH STRUGGLE of a NATIONAL MINORITY (The Yugoslavs in Italy), katere prva izdaja v angleškem jeziku je izšla leta 1936, v francoskem pa leta 1938, druga izdaja pa leta 1945 (z nekimi malimi nadopolnitvami, posebno v zvezi s koncordatom med Vatikanom in Jugoslavijo). Da je bila tiskana v angleškem in francoskem jeziku je vzrok, ker se je takrat verjelo (kakšna velika iluzija!), da Slovenci imajo svoje prijatelje — na zapadu! Materijal, ki ga je dr. Čermelj uporabil pri sestavljanju te dokumentarne zgodovine trpinčenja, preganjanja, nasilnega poitalijančevanja in brutalnega morjenja primorskih Slovencev so — statistike in zanesljivi dokumenti. Poudarjamo, da je knjiga strogo dokumentarna, brez vsakih namerov, da se iz nje napravi političen in propaganden pamflet takega značaja, kot jih je tu v Zedinjenih državah cel hrib, ko se gre za potvarjanja resnice. Kjer je bilo potrebno, smo podali pojasnila, ki služijo, da se z njimi razkrinka popolnoma propagandistično potvarjanje zgodovinskih dejstev v ameriškem tisku, ki je novi Jugoslaviji sovražan samo zato, ker je tam ljudstvo prevzelo svojo usodo v svoje lastne roke in ne mara nobenih samozvanih voditeljev, katere bi mu nastavljali bodisi Vatikan ali pa kdorkoli drugi. S tem kratkim pregledom zgodovine zatiranja našega naroda pod fašistično Italijo, nam bo postalo bolj jasno zakaj je končno ljudstvo dalo duška svojim čutom.

I.

Ozemlje Julijske Krajine, ki je bilo na podlagi Rapskega sporazuma, odnosno sporazuma v Rimu, dodeljeno Italiji, je bilo razdeljeno na tri škofije, v katerih so Slovani tvorili večino prebivalstva. Soglasno z nacionalno geografskim položajem ozemlja sta dva škofa — nadškof Gorice Borgia Sedej in tržaško-koperski Andrej Karlin,

UREDNIKOVA POŠTA

Pismo iz Pregarja pri Ilirski Bistrici

Spodaj prinašamo pismo, ki ga je dobila Mrs. Marija Vogrin, stanujoča na 19603 Shawnee Ave., iz Pregarja pri Ilirski Bistrici in sicer od Albina Bubniča. Pismu je priložen članek "Med Pregarskimi zidarji," katerega je za revijo "Tovariš" spisal Bubnič in ki je priobčen na drugem mestu današnje "Enakopravnosti."

"Pregarje, 28. maja 1947.

"Draga tovarišica!

"Upam da boš oprostila, ker nisem tako dolgo pisal. Sedaj res nimam dosti dela, toda pišem prav s težavo. V bolnici sem bil en mesec, potem so mi dali šest mesecev dopusta, da se ozdravim. Z zdravjem pa je kot z vremenom, enkrat se počutim boljše, drugič slabše. Tako da sem kakšenkrat sit vsega in bi najraje izginil. Bolezni sicer nimam nobene, razen slabega želodca, tako živci so uničeni. Rabim dobro hrano, razvedrilo, nobenih skrbi. Upam, da bo šlo, samo dolgo je. Pa me vedno glava boli, ne morem misliti, ne čitati; strašne sanje me mučijo, po soncu ne smem, itd.

"Tako je z menoj. Torej malo dobrega. In z Vami? Slišal sem, da namerava priti na obisk v stari kraj ujna Francka. Je li res? Prav veselilo bi me.

"Zdaj pa bom nekaj povedal, kako se imamo pri nas. Delo, povsod delo in obnova, tako da primanjkuje delavcev. Našo vas bodo kmalu vsi obnovili, tudi na Tatrah so začeli pridno delati. Seveda bo treba še mnogo, ker hiše ne morejo biti prazne, saj je pogorelo vse pohištvo in oprema. Težav je mnogo, saj nam jih delajo nalašč še več. V veliko pomoč ste nam vi domačini. Eni dobivajo iz Amerike denar in prav krasne pakete vsakovrstnega blaga, tako obleko, perilo in drugo. Nekateri pošiljajo samo cunje in odpadke (škoda za pošne stroške), drugi pa še dobro, uporabno, celo novo blago. Evo, to je domoljubje, to je pomoč.

"Opažamo pa, da ravno oni, ki imajo dosti besed in se izdajajo za največje patrijote, so najslabši za svoje, ali sploh ne pomagajo ali pa pošiljajo same cunje. Vedi, tovarišica pa, da ne bi nobeden prosil, če ne bi imel potrebe in da smo vse zgubili v borbi proti fašizmu in nacizmu. Z borbo in zmago smo si zaslužili, in še kako, da se nam pomaga. Ne pokleknejo pa pred nobenega. Tako posamezniki kot cela država.

"Čeprav nismo še priključeni k Jugoslaviji, se naše jugoslovanske oblasti zelo zanimajo za naše kraje. Samo nekaj slučajev, ker je malo živine, so poslali v Brkine traktor za oranje, tako se je lahko lažje in več zoralo. Samo Pregarje je dobilo en milijon lir kredita za napravo začasnega vodovoda. V načrtu pa je vodovod za vse one vasi in Tater do Harij.

"Morda se spominjaš, kako

bila Slovenca, dočim je poreško-puljski škof, Trifone Pedersolli, bil Italijan.

Jugoslovanski katoliki v Julijski Krajini so se morali ravnati po ritualih Rima, kar pomeni, da so se maše vršile v latinščini. Toda v Istri, Reki in Zadru, isto kot na otokih in obali Jadrana, je obstajala stara navada, da se je mašo bralo v staro-slovenskem cerkvenem jeziku. To privilegijo so rimski papeži vedno priznali in jo potrjevali v več slučajih. Poizkusi, da se staro-slovenski jezik zamenja z latinskim, niso bili podvzeti vse do 19. stoletja. Borba, ki jo je ta poizkus potisnjenja slovanskega jezika iz cerkvene uporabe izzval, je trajala nekoliko desetletij, ter jo končno bilo s posebnim dekretom v Rimu leta 1906 rešeno, da se tisti deli maše, ki jih duhovnik bere sam, vršijo v latinščini, dočim naj se tisti deli, ki jih duhovnik poje skupaj z verniki, vršijo v staro-slovenskem jeziku.

(Dalje prihodnjič)

grde ceste smo imeli v Brkinih. Evo, že obnovljamo vasi in smo že začeli graditi novo cesto, ki bo bolj položna in lepa iz Obrova na Pregarje in Harije. V vas prihajajo vedno strokovnjaki. Zdravniki so cepili proti tifusu, drugi analizirajo vodo, tretji preiskujejo zemljo. Pred enim mesecem sta prišla dva tovariša in predavala o novem, uspešnem gnojenju, kar bo prava revolucija za kmetijstvo. Odkrili so, da imamo sami doma mnogo takega naravnega gnojila — kalcija.

"Letos je sadno drevje dobro ocvetelo, upamo da bo kaj ostalo. Vsi se zahvaljujejo onim, ki jim pomagajo, zamerili pa so vsi Vaši vladji, ki tako besno odklanja vsako pomoč naši državi. Žalostnim nasmehom se spominjajo raznih pohval in lepih besed pokojnega Roosevelta in drugih. Sedaj pa taka sprememba. Pa ne bomo radi tega zgubili poguma, še bolj bomo delali, da si bomo zboljšali življenje. Vsi taki poizkusi še bolj utrjujejo našo zavest in voljo. Smo tako in tako že navajeni.

"K nam prihajajo skoraj redno časopisi iz Amerike. Prav rad jih čitam. Videl sem tudi moje pismo, ki sem Ti ga pisal in par člankov, ki sem jih napisal za 'Primorski dnevnik'. Zasledoval sem tisto kavskanje med clevelandskim gospodom Barbičem in ostalimi. Ubogi revež, ni vreden drugega kot obžalovanja. Če res ljubi Jugoslavijo in našo mladino, naj ji pomaga. Za sedaj kopljem z navadnimi lopatami, ko si bomo napravili tovarne in stroje, bomo pa s stroji.

"Kmalu bi pozabil povedati, da sem bil v svateh, na poroki Tvojega brata. Slučajno mi je posodil prijatelj fotoaparat, da sem jih slikal. Slike Ti pošlje že brat. Bilo je fletno, škoda le, da jaz ne smem piti, ne smem kaditi in ne smem plesati — sploh nič 'ne smem.'

"Sedaj bivam doma. Prihodnji teden bom šel na Gorenjsko. Imam plačano enomesečno bivanje na Gorenjskem.

"Prav rad bi, da mi še kaj pišeš. Piši kar na naslov na Pregarje. Reci ostalim, da če hočejo kaj poslati svojem, naj kar pošiljajo, denar lahko pošljejo v pismih. Seveda ne velike vsote naenkrat.

"Če hočeš objaviti tudi to pismo, lahko storiš. Lahko vprašaš pri uredništvu 'Enakopravnosti', če želijo jim bom kaj napisal iz naših krajev ali redno, ali kakšenkrat. Naj kar sporočijo. Prihodnjič pošljem par slik za časopis.

"Pošiljam Ti izrezek iz tednika 'Tovariš' o Brkinih. Spisal sem ga jaz, morda Te bo zanimal. Pričakujem odgovor!

"Tovariške pozdrave,

"Albin."

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

PISMO IZ ANKARE

Pot tem naslovom priobčuje "Izvestija" poročilo Anatolijeva o političnem položaju v Turčiji v zvezi z ameriško "pomočjo." Anatolijev piše.

Iz turških listov je razvidno, da so množice kljub vsem naporom vladajoče narodne republikanske stranke bojkotirale nedavne volitve v narodno skupščino. Glasovanja se je udeležilo največ 20% celotnega števila volivcev. Celo zelo zmerna "demokratska stranka" se je morala vzdržati glasovanja, ker je uvidela, da sedanji policijski režim v državi in neobstoja najosnovnejših demokratičnih svobod ne nudita ljudstvu možnosti, da bi izrazilo svobodno svojo voljo.

Politični položaj v državi je vedno bolj napet. Tudi gospodarske težave se povečujejo. Pred kratkim izvedena devalvacija turške lire je povzročila velik skok cen uvoženega in domačega blaga, mezde pa so ostale nespremenjene.

Glavni razlog poslabšanja gospodarskega stanja v državi je vzdrževanje skoro milijonske armade še iz časa vojne, kar pomeni za gospodarsko tako slabo državo kakor je Turčija, nezno breme.

Letos je bilo določeno za ministrstvo narodne obrambe 92.643.615 turških lir več kakor lani. K temu je treba prišteti zelo visoke izdatke za vzdrževanje orožniških vojaških enot ter izdatke za upravo varnostne službe in za ministrstvo notranjih zadev. Pri tem je treba poudariti, da se izkorišča znaten del sredstev ministrstva za javna dela v vojaške namene.

Vlada skuša najti izhod iz težavnega finančnega stanja predvsem s tem, da zvišuje davke in da hoče dobiti "pomoč" iz tujine. Trumanova poslanica o "pomoči Grčiji in Turčiji" je pomenila za turško reakcijo znak, da poveča politični teror nad demokratičnimi elementi, ki se borijo za nacionalno neodvisnost Turčije. Takoj po razpustu dveh demokratičnih strank in prepovedi naprednih gasil so bile izvedene nove aretacije demokratičnih delavcev, ki so jih izročili vojaškemu sodišču.

Po načrtih turških reakcionarjev ameriška "pomoč" ni namenjena izboljšanju gospodarskega stanja v državi.

Uradni turški krogi so postavili nekaj tednov pred Trumanovo poslanico predlog o ustvrtvi tako imenovane "varnostne cone," ki bi šla od Irana preko Turčije na Balkan v centralno Evropo. Namen tega predloga je popolnoma jase. Z njim se oživlja ideja antisovjetskega "sanitarnega kordona." Zgodovina verjetno ni poučila turških reakcionarjev.

Danes srečaš po ulicah turške prestolnice in v drugih turških mestih veliko število turških vojakov. V vsaki kavarni in restavraciji Ankare, Smirne in Carigrada srečaš angleške in ameriške instruktore v uniformah svojih armad. Poleg tega delujejo številni angleški in ameriški agenti ter instruktorji kot "trgovski potniki," "poslovni ljudje" itd.

Zanimivo je pripomniti, da hitro napreduje urejanje in razširjanje cele mreže letališč s pomočjo Amerikanov. Se med vojno so zgradili Turki pod vodstvom Angležev nad sto letališč, asfaltirane strateške ceste, med njimi ceste Alexandretta-Tarzus, Havza-Gelisolu ter obnovili pristanišča Alerandretto, Mersis in druge vojne luke. Gradijo tudi nove močne radijske postaje v Ankari, Carigradu in Smirni.

Ameriška firma "Westinghouse" je sklenila pogodbo za gradnjo petih velikih letališč v Turčiji. Za gradnjo letališč je

dala firma Turčiji kredit 4.5 milijona dolarjev. Na "civilnih" letalskih linijah, ki so jih v Turčiji vzpostavili Američani in Angleži, je dejansko zaposleno angleško in ameriško vojaško osebje. Razen radijske postaje, katerih se poslužujejo samo Angleži in Američani in do katerih Turki praktično nimajo dostopa, na obalah črnomorskih očin je polno radioaparatorov, ki jih izkoriščajo angleški oficirji.

To so nekatera dejstva, značilna za anglo-ameriško "pomoč" pri "obnovi" Turčije. V turški javnosti, ki si želi neodvisno in miroljubno turško državo, vzbuja ta "obnova" vedno večjo vznemirjenost.

Vladna kontrola premogovnikov bo kmalu prenehala

WASHINGTON, 23. junija —

Vladna kontrola mehkega premoga bo trajala še vsega pet dni, toda do sedaj še ni nobenega znaka, da bo podpisana nova pogodba, ki bo omogočila ponovno odprtje premogovnikov 7. julija.

V kolikor se bo prekinilo delo vsled razveljavljanja stare pogodbe, bo nov "Taft-Hartleyev" zakon prvič postavljen na preiskušnjo.

Premogarji bodo v petek odšli na 10-dnevne počitnice. Dobili bodo soglasno s sporazumom med notranjim tajnikom J. A. Krugom in John L. Lewisom \$100 na račun plačanih počitnic.

Federalni administrator za 2,500 zaseženih premogovnikov, capt. H. N. Collins ima še vedno upanje, da bo dosežen sporazum med John L. Lewisom in obratovci. Med njimi sicer ni bilo nobenega sestanka že od 31. maja, odnosno od 4. junija na jugu, ker so se pogajanja prekinila vsled zahteve Lewisa za 35 centov zvišanja mezd.

Jugoslovanska vlada objavila spomenico o grških provokacijah

BELGRAD, 21. junija. —

Jugoslovanska vlada je danes tiskala memorandum, ki ga je predložila Varnostnemu svetu organizacije Združenih narodov v zvezi s konflikti na jugoslovansko-grški meji.

V memorandumu je rečeno, da kršitve mej od strani grških letal, kot je bil slučaj dne 13. junija, ko je grško vladno letalo napadlo jugoslovansko postojanko in je bilo ob tej priliki ubit en častnik, ranjena pa dva vojaka, predstavljajo premišljeno izzivanje.

V Belgradu je bila izražena bojazan, da bi te provokacije mogle zavzeti takšen značaj, da bi predstavljale resno ogrožanje miru in mednarodne varnosti.

UNRRA SVETUJE POLJAKOM VRNITEV

PARIZ, 23. junija —

Posebna delegacija organizacije UNRRA bo v kratkem obiskala 15,000 razseljenih Poljakov v severni Afriki in jim ob tej priliki svetovala, naj se vrnejo v svojo domovino. Tozadevno izjavo je podal glavni urad UNRRA-e v Parizu.

FINANČNO POROČILO ZVEZNE ZAKLADNICE

WASHINGTON, 23. junija —

Finančno poročilo zvezne zakladnice za 19. junija je sledeče: Prejemki: \$325,267,564.20; izdatki: \$284,739,117.97; bilanca: \$2,912,096.61.

Gaber:

Velika vera

Toneta, ki je zdaj predsednik ljudskega odbora v svojem kraju, poznam še iz partizanov. Mnogokrat ga vidim v Ljubljani. Pred kakimi tremi tedni sem ga zopet srečal. "Ti si zelo pogosto v Ljubljani," sem mu rekel.

"Saj veš, zmeraj kaj pride, pa je treba iti." Nasmehnil se je kakor nekdanj, ko je bil določen v patroljo: "Če ni drugega, bom šel pa jaz."

Nikoli ni godrnjal, čeprav je moral najpogosteje v patroljo; najbrž zaradi tega, ker se ni nič branil. In po vojni je ostal prav tak:

"Zmeraj kaj pride, pa je treba iti," je rekel. "Ti pojdi, ki si predsednik," pravijo. Kaj hočem. Za zastojno delo se nihče ne puli. Grem. Zdaj je setev, pa je treba nekatere stvari urediti zaradi semena in zaradi traktorjev."

"In kako gre?" sem ga vprašal.

"Setev? Kar dobro. Še več bomo preorali kakor pred vojno. Samo malo slabše bo obdelano, gnoja manjka, ker ni živine. Pa bo že šlo, bo že šlo. Svoje sem malo zanemaril. Tri leta me ni bilo doma in še sedaj zmeraj okrog letam. Saj sem ti pravil, kakšen garač sem bil. Moje nji ve so se ločile od vseh, mojo živino je vsak poznal, moj gozd pa je bil kakor kmečka soba, kadar pričakujejo ženina. Že oče se je dan in noč ubijal z gruntno in je stalno premišljeval, kje bi kaj izboljšal, jaz pa sem se še bolj gnal. Zdaj pa komaj še kdaj pogledam v hlev in na polje, kdaj pa sem bil zadnjič v svojem gozdu, sem že pozabil.

"Pota in delo pri odboru mi vzamejo toliko časa. Žena kdaj pa kdaj malo zagodnja, da se ne bo z otroci sama ubijala. Tri leta si se ubijala, ji pravim, pa sedaj ne bi potrpela, če me kak dan ni. Saj vidiš, da ne gre drugače." Seveda vidi. Zato vleče, kolikor more. Voz malo škriplje, pa vendar gre. Zdaj imam spet tri glave živine, kmalu jih bom spravil na pet, kolikor sem jih imel pred vojno."

Umolknil je in se sanjavo zazrl v daljavo, kakor da gleda svoj pašnik in živino na njem. Tak mi je najbolj v spominu. Ko sva bila še v partizanih, mi je mnogokrat pripovedoval o svojem gruntu, o živini in kaj vse bo preuredil in izboljšal, ko se vrne domov. Pri tem so mu oči sanjavo begale po travnikih in njivah, kjer so se ubijali ljudje in živina, da pridelajo svoj vsakdanji kruh.

"Kakšni pa so ljudje v vašem kraju?" sem ga vprašal čez nekaj časa.

"Ljudje? Garažjo od jutra do večera. Kar je bilo požganega, smo že skoraj vse obnovili. Lani jih je šlo iz naše vasi osem na mladinsko progo. Za tako majhen kraj je to veliko. Seveda, ljudje tudi godrnjajo. Saj veš, težave so, poleg tega godrnjajo tudi, da imajo ob needljivih popoldnevih kaj govoriti. So pa tudi taki, ki ne godrnjajo zaradi težav, saj zaradi lastnih ne. Tak je na primer moj sosed. Samo za sadije je lani dobil čez 20,000 dinarjev, koliko pa za krompir, koliko dobi za mleko. Ne, temu ne bi bilo treba godrnjati. Toda taki, še nekaj jih je v naši vasi, godrnjajo najbolj. Da ni tega, da ni onega, da živina nima nobene cene in podobno. To na sestankih, za voglom pa še vse kaj drugega..."

"Na sestankih," je nadaljeval, "ti godrnjači vedno spellejo razprave na take stvari. Če ne bi šlo za druge ljudi, jim niti od-

(Dalje na 3. strani)

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

MED PREGARSKIMI ZIDARJI V BRKINI

Ozemlje, ki se razteza od Kozine do Ilirske Bistrice med Privko in Čičarijo, se imenuje Brkini.

Od treh strani je ta jezik iz peščenca ali laporjeve zemlje obdan od apnenca. Tu se začne takojmenovana Reško-Vipavska kadunja. Ta pas tercijerja se nadaljuje v Vipavsko dolino in pride pri Gorici v Brda, ki so podobna Brkinom, čeprav je tam gričevje nižje in uspeva trta.

Brkini so bili do osvobodilne borbe prav malo poznani. Oddaljeni od prometnih žil, s slabimi cestami, so živalarili in garali za obstoj. Prebivalci so res marljivi. Ker jim zemlja dovolj ne obrodi in je tudi ni za vse, si pomagajo na vse načine, posebno zidarstvo je zelo razširjeno po vaseh sredi Brkinov, kjer ne uspeva veliko sadja. Zelo so zavedni ti kmetje in delavci. Že leta 1924 je skupina vaških fantov v Rjavčah nabila karabinerjev in jim vžela puške, ker so jih začeli pretepati, zaradi prepevanja slovenskih pesmi.

Prav tako so čez nekaj let premlatili financarje, fašiste in karabinerje fantje iz vasi Pregarje, ker so začeli pretepati in hoteli aretirati domačina, ki je bil zbežal v Jugoslavijo in se je vrnil za nekaj dni v svojo vas, da je prinesel novice iz Jugoslavije in prišel še po druge tovariše.

Tri mesece so prihajale, ponoči in podnevi cele skupine karabinerjev in fašistov, da bi polovile upornike, ki so se skrivali po gozdu, in jih niso mogli ugonobiti.

Fašisti so nazivali te kraje "roccoforte," trdnjava slovenstva.

Skoraj vsem borcem, ki so med osvobodilno borbo bili na Primorskem so dobro znane brkinske vasi, jarki in žlebi, Smačur, Gržon, Padež. V brkinskih vaseh so se oddahnile in sem so se zatekale edince. Moški so bili v borbi, žene in dekleta so pa kuhale, šivale in prale.

Zaradi svoje zavednosti in borbe za svobodo, za boljše bodočnost, so Brkini mnogo pretrpeli. Večina vasi je bilo požganih, prva je gorela za veliko noč 1942 vas Ostrožno Brdo, čez nekaj mesecev pa kar šest vasi hkrati.

Prav tu so se razvile najprej na Primorskem partizanske čete.

Po osvoboditvi je oživelo takoj novo življenje. Kdo ni padel v borbi, sedaj pridno gradi in obnavlja, da bo čimprej vse obnovljeno in da se bo še naprej gradilo in zboljšalo življenje v tem kraju, ki se vključuje v petletko z velikim navdušenjem.

Brkini vstajajo res k novemu življenju.

Sredi Brkinov, na grebenu gričevja, ki se vzpenja iz Harij do Rrtviž, se razteza znana brkinska vas Pregarje. Kakor vse brkinske vasi, se je še posebno Pregarje izkazalo v osvobodilni borbi. Zaradi svoje zavednosti in borbe za osvoboditev je bila vas maja 1944 leta požgana kot več drugih okoliških vasi. Toda kaj kmalu po osvoboditvi se je začelo Pregarje obnavljati. V požgani vasi, je zaživelo novo življenje. Malo je še nepokritih hiš, nove, lepše hišice, prostorne in zračne rastejo iz tal, skoraj vsak teden. To je zasluga delovnega pregarskega ljudstva, posebno pa pregarskih zidarjev.

Pregarjski zidarji, ki so dobro znani daleč naokoli od Matulj do Postojne in Kozine, pa ne obnavljajo samo svoje vasi, povsod jih dobiš; vidiš jih v Bistrici, kjer grade nove delavske hiše, na Bukovci popravljajo opkarno, po sosednih požganih vaseh obnavljajo domove, po Tatrach, na Kozjah in Slivju ter drugod.

Marljivi so, neumorni, mojstri v svojem delu. Pošteno delajo, zato jih vsak rad vzame na delo. Ker niso imeli priložnosti, da bi se v šolah izučili, so samouki. Pregarjski priletni zidar Samsa je sam napravil načrt in sezidal dva zvonika, v Javorju in Zaječju.

Med borbo so bili eni v partizanskih vrstah, druge pa so že februarja 1943 odpeljali italijanski alpinci v internacijo v Coiro Montenotte, nato pa v Nemčijo v strašno taborišče smrti in obupa St. Georgen b/Gusen, kjer jih je ostalo samo iz Pregarja 12.

Po osvoboditvi so si zavihali rokave in prišli za delo. Leta 1945, ko se še niso vsi vrnili iz vojske in internacij, še niso bili združeni in organizirani. Toda že prve mesece 1946. leta je bila ustanovljena na Pregarju obnovitvena zadruga, zidarji pa so se vsi včlanili v Enotne sindikate.

Pregarjska sindikalna podružnica, v katero spadajo zidarji iz Pregarja in bližnjih Huj, šteje sedaj 123 članov, od katerih je bilo proglašanih lansko leto 11 udarnikov. Zanimalo nas je, kako deluje sindikalna podružnica in kakšne načrte imajo pregarski zidarji.

Po dolgem neprestanem deževju je vendar zasijalo pomladansko sonce. Velikonočna nedelja je. Pred lep zgradbo pregarske šole, ki so jo oni pred leti semeteli in sedaj po požigu obnovili, zapazim veliko skupino na-

ših zidarjev. Eni balineajo, drugi sede na obzidju in se pogovarjajo o bodočem delu.

Navežem pogovor s tajnikom, kmalu se zbere okrog več starejših zidarjev. Skupaj smo bili v italijanskem in nemškem taborišču. Priletni Mihač, ki ni več upal, da bo še kdaj zagledal svojo družino, je sedaj dobre volje, krepki Grgur je zopet močan kot prej, naroča mi, kaj naj napišem za časopise, da se bo bralo, kako sedaj obnavljajo in delajo za gospodarski napredek, kot so prej za osvoboditev. Pripoveduje mi nekaj tajnik, mladi, navdušeni Milan, pol načrtov.

Včasih se oglasi predsednik, ostali pa povedo vsak svojo. Dobre volje so, ker so prejšnji dan s pomočjo sindikalne organizacije prejeli cigarete. Ponosni so na svojo sindikalno podružnico, ki nima še sedeža, ne pisarne, toda dela in uspeva.

Vsi zidarji so razdeljeni v delovne skupine, tako da je v vsaki skupini nekaj boljših zidarjev, nekaj novincev in vajencev, delovodja pa je odgovoren za vso skupino, kot oče za družino.

Kot pravi sindikalisti ne zamenjajo svoje vzgoje. Enkrat tedensko imajo študijske sestanke, kjer razpravljajo o političnih, sindikalnih in svojih problemih. Imajo tudi pevski zbor, katerega vodi domačin Lovrenc Zadnik, tudi član sindikata. Tajnik mi še pravi:

"Vnačrtu imamo še dramatsko skupino, toda do jeseni bo težko, ker se bomo razkropili na vse vetrove, po trdem delu pa se bomo morda videli vsako nedeljo. Fizikulturo bomo tudi gojili. Posebno mi mlajši čutimo potrebo in veselje!"

Zidar Karlo mi pravi, ko bodo imeli svoj delavski dom, bo dosti lepše. "Vsej ano barako za silo, da b' imeli." Verjetno bodo prihodnje leto imeli svoj dom, ki pa ne bo ravno baraka. Vsi so za to, da ga bodo udarniško pomagali zidati. Toda hiše brez streh, požgane šole jim še ne dovolijo, da bi si sedaj zidali svoj dom, kjer bi imeli sestanke, kjer bi si oddahnili, se razgovarjali, snovali načrte in včasih spili kak kozarček istrana ob sobotah zvečer.

Nekateri zidarji že govorijo o zidarski zadrugi, ki bi jo bilo treba ustanoviti. Pregarjski zidarji bi imeli združeni v zadrugi še več možnosti razvoja. Do sedaj so bili zidarji sezonski delavci. Delali in služili so od pomladi do jeseni, po vseh svetih pa so zavili orodje in ga spravili do velike noči.

Če bi bil zidar kot medved, ki med zimo samo spi, bi že šlo, toda prav v mrzlih mesecih je treba še več jesti in družina je preko zime zahtevnejša. Ta skrb

je trla do sedaj, kot mlinski kamen zrno, vsakega zidarja. Res da ima večina brkinskih zidarjev tudi manjša posestva, to so kmetiči zidarji, kmetje proletarci, toda mnogo jih je, ki imajo samo hišico in družino. Gotovo je že, da bo sedaj poskrbljeno tudi za zimsko delo. Obrtna druga jim bo tudi v tem v veliko pomoč.

Sedaj so že na delu. Na Pregarju so letos sezidali in pokrili dve poslopji, dve še obnavljajo. Do 15. maja so že obnovili 10. Samo v Pregarju namerjajo letos obnoviti 47 stavb. Omeniti moramo še, da so zidarji na Pregarju že letos do 1. aprila napravili pri obnovi 859 udarniških ur.

Pregarjski zidarji s svojim požrtvovalnim delom, s svojo delovno disciplino in zavednostjo znatno prispevajo k obnovi naše dežele, zato jim je ljudstvo hvaležno, njihov zgled pa naj služi nam vsem!

Albin Bubnič.

VELIKA VERA

(Nadaljevanje z 2. strani)

govarjal ne bi. 'Ni, ni,' jim pravim. 'Zato pa zidamo tovarne, da bo. Toliko še nikoli nismo gradili, kakor sedaj. Sčasoma bo vsega dovolj, bo sladkor, bo obleka, bo posoda in orodje. Le delati je treba, podaril pa nam nihče ničesar ne bo. Nikoli delovnemu človeku še ni bilo ničesar darovanega. Vse je prigaral s svojimi žulji. Včasih so od naših žuljev živeli drugi, danes pa delamo zase.'

"In jim pripovedujem, kaj vse bomo še napravili, ne pripovedujem tistim godrnjačem, kot sem že rekel, temveč ostalim, saj me radi poslušajo."

Nasmehnil se je. "Pridi kdaj k meni," se je nenadoma spomnil. "Boš slišal, kako se pogovarjamo. Držim jim politične ure, tako kakor si jih ti v bataljonu. Pridi, boš še ti kaj povedal. Tebe bodo še rajši poslušali."

Ustavil se je sredi najbolj prometne ulice, kakor da je v svoji vasi, kjer ni avtomobilov, ne tramvajev. Potegnil sem ga na hodnik.

"Res. V Ameriki imajo stroje, imajo obleko, imajo živež," jim pravim, ko mi kateri reče, zakaj se na Ameriko ne naslonimo. 'Žulji milijonov so tam. Tu-

di naši delavci so pomagali ustvarjati to bogastvo. Odslej bomo ustvarjali bogastvo sami. Čez nekaj let pa bomo tudi pri nas delali stroje. Ničesar več ne bomo potrebovali od ameriških in ne od drugih baronov, ki sedaj nočejo nič več vedeti, kaj vse smo žrtvovali v tej vojni. Zdaž so pri nas še ruševine, v Ameriki pa so tovarne kakor mesta. Čez nekaj let pa bodo tudi pri nas take tovarne."

"Kaj se bomo primerjali z Amerikanci, ko nič nimamo," me je zadnjič zavrnil sosed, tisti, ki je dobil 20 tisoč za sadje. To je prav tako, kakor če bi se bajtar primerjal z gruntarjem. 'Preveč oholi smo, zato pa nam ne dajo. Tudi jaz ne bi dal dninarju mleka, če me ne bi prosil, kot se spodobi.'

"In če bi ga ti z delom desetkrat ne zaslužil," sem mu jezno zabrusil, ker sem videl, da mu nekateri pritrjujejo. 'Koliko pa bi ti donasal grunt, če bi ti ga bajtarji ne obdelali?'

Zamišljeno je dejal: "Nekaterim našim ljudem še vedno manjka vera v lastne sile. Revni smo, nič ne znamo, kako bomo brez tuje pomoči, si mislimo. Ne zavedajo se, da tuja pomoč pomeni valpata, pomeni, da bi od naših žuljev živeli drugi. Kmetu zelje in krompir, gospodi pa piške in pogače, čeprav je tudi to zraslo na kmetovi grudi. Tako je bilo nekdanj. Kakor bi prosile miloščino, so hodile naše ženske po hišah in ponujale maslo, jajca, sadje. In ko je delavec iskal dela, je bilo tudi tako, kakor bi prosil miloščino."

"Ta vojna nam je odprla oči," je po kratkem molku nadaljeval. "Začeli smo se zavedati svoje moči. Tudi jaz sem bil nekdanj tak, da sem mislil: 'kako bi se

mi primerjali z drugimi, ko smo revni in nič ne znamo.' Občudoval sem Amerikance, Angleže, Nemce. Med vojno pa sem spoznal, da tudi naše ljudstvo zmoglo velike stvari. Takrat smo se vsi zelo spremenili in le malo je ostalo nevernih Tomažev.

"Streljali so talce, zapirali naše ljudi. Nemci so prodirali globoko v Rusijo, naše vrste pa so se množile bolj in bolj. Vsak dan je kdo prišel v partizane. In ljudje doma so bili zlato. Ustrelili so Jožeta, zverinsko pobili Toneta in Sivko, vsak dan so zaprli katero naših deklet. Komaj smo v dolini postavili zvezo, že so nam jo razbili in spet so romali naši ljudje v ječo in na morišča. Mislil si si, da bo med njimi nastal tak poplah, da nikogar več ne bodo dobili, da bi delal z nami. Pa smo na izpraznjena mesta takoj dobili nove ljudi."

Umolknil je, kakor bi iskal novo misel. "Ali se še spominjaš zimske ofenzive leta 1942?" je vprašal. "Takrat so bili Nemci pred Stalingradom. Prebijali smo se skozi obróče. Več dni smo se vlačili po grapah in strminah. Ves čas je deževalo in sreča je bila, da ni prišlo snežiti. Tretjo noč smo vsi premočeni, prezebljeni in seštrdani počivali v osamelih kmečkih hiši. Ker nismo smeli spati, smo se pogovarjali, kako bo, ko bo svoboda."

"Tudi v najhujših težavah nikoli nikoli podvomili v našo zmago. Vojna nas je naučila, da smo začeli verovati vase. Ta vera je bila tako močna, da nam je ničesar več ni moglo iztrgati iz src. In prav ta vera nam je pomagala pri premagovanju težav."

"Tudi sedaj nam bo pomagala vera," je našel novo misel. "Vera v lastne sile. Nekateri pravijo: 'Ne bomo zmogli brez tuje pomoči.' Jaz pa pravim: 'Zmogli bomo.' Saj ne rečem. Težave so, ni tega, ni onega, baroni pa nam ne dajo. Saj nam enainštiridesetega leta tudi niso dali pušk, pa smo le zmagali. Tudi zdaj bomo zmagali. Sezidali bomo tovarne, železnice, ceste. Bomo, ker je takih, ki so začeli verovati v naše sile, mnogo, mnogo več kot tistih, ki dvomijo."

"Boš rekel, kako moreš trditi kaj takega. Jaz pa te vprašam: ali delajo sedaj? Nikoli! Pogledaj samo našo vas. Kar je bilo požganega, smo obnovili, obdelali bomo več kot druga leta, lani jih je šlo osem na mladinsko progo, letos pa jih gre 17. To se pravi, da je vera v naših ljudeh, vera v lastne sile, vera v boljše življenje."

Ustavil se je in me prijel za roko. "Vera je velika stvar," je zamišljeno poudaril. "Ta nas je

med vojno vodila k zmagi in tudi sedaj nam bo pomagala prestavljati gore."

Zaslanjano se je ozrl v daljavo. Takega se spominjam iz partizanov. "Ko bo svoboda, bo naše življenje mnogo lepše, kakor je bilo prej," je bil nešteto krat rekel, kadar smo se zaslanjali v bodočnost.

Zastopniki "Enakopravnosti"

Za st. clairsko okrožje:

JOHN RENKO
1016 E. 76th St.

Za collinoodsko in euclidsko okrožje:

JOHN STEBLAJ
775 East 236 St.
KENmore 8034

Za newburško okrožje:

FRANK RENKO
11101 Revere Ave.
DIamond 8029

TEKOM ČASA,

ko se zobozdravnik Dr. J. V. Zupnik nahaja na St. Clair Ave. in E. 62 St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticalo in se izselilo, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določenega dogovora.

Njegov naslov je

DR. J. V. ZUPNIK

6131 ST. CLAIR AVE.
vagal E. 62nd St.; vhod samo na E. 62 St.
Urad je odprt od 9.30 zj. do 8. zv.
Tel.: EN 5013

Oblak Mover

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

John Oblaka

1146 East 61 Street
HE 2730

The lake at Shawnee State Forest.

LET'S EXPLORE OHIO State Parks

Located just north of the Ohio River in Scioto and Adams counties, the 60,000 wild and wooded acres of the Shawnee State Forest and the 8,000-acre Theodore Roosevelt Game Preserve can be reached over virtually every Federal and Ohio State highway in this part of the state.

Here is the forest primeval of Ohio. Once the favorite hunting grounds of the Shawnee Indians, it has miles upon miles of almost mountainous forest, cut by narrow valleys carved down some 600 feet by erosion through the ages.

The motorist will find the countryside of interest, for romance lives along every rolling mile of Route 23, which follows the ancient "Warriors Path" of the Shawnee Indians in their raids south into Kentucky and north to

the fishing in Sandusky Bay. Earthworks of the early days are plentiful in the Scioto Valley and the Serpent Mound is just a half hour's drive west of Shawnee Forest Route 73.

Shawnee Forest is marked by Copperhead Fire Tower, from which you can get a magnificent view of the surrounding forests and hills. Wild life abounds with deer and other animals.

Leaving National Route 52 at Friendship on State Route 125, you reach the 175-acre park that encircles Roosevelt Lake, one of five in the towering forest. Through the forest area thread 125 miles of motor roads and hiking trails cross the rugged hills and deep ravines. The lake is stocked with fish which may be caught after July 1st. A bathing

beach with lifeguard on duty, picnic tables and fire-places, drinking water and shelter house are provided.

Camping by families and organized groups is permitted in both Shawnee State Forest and Roosevelt Park, after securing permission from the local rangers in charge.

(Photos above are by the Ohio Division of Forestry.)

The EMBASSY Bar

300 W. Center St., Anaheim, Calif.
V SREDIŠČU ORANŽNE DEŽELE
28 milj od Los Angeles na Route 101

Cocktails - pivo - žganje
Izvrstna hrana

PRIJAZNO SE PRIPOROČAMO PRIJATELJEM
IN ZNANCEM TER OBISKOVALCEM V
CALIFORNIJI, ZA OBISK

Lastnika:

Bill Sitter in Chas. Lusin
bivša Clevelandčana

ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim
nesrečam, itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Pokličite:

ENDicott 0718

ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

Če vam 'Enakopravnost' uga-
ja, naročite jo za poskušnjo vaše-
mu prijatelju in znanu. Če imate
kaka priporočila za izboljšavo čti-
va, sporočite ga in skušalo se ga
bo upoštevati.

JOHN GALSWORTHY

TEMNI CVET

ROMAN

(Nadaljevanje)

Tako nenadoma zapuščen, se je polkovnik zamislil, bobnaje po mali mizi. Kaj? Dolly je kričala: Uboga Dolly! Saj jo ima tako rad kot zmerom. Seveda! Kaj more on za to, če je Oliva mlada — in lepa; kako naj bi se zanj ne brigal, je ne želel rešiti iz te homatije! Tako je sedel začuden, nejevoljen nad žensko nespametjo. Ni mu hotelo v glavo, da je Mrs. Ercott skoraj prav tako malo spala, kot njegova nečakinja, da je skozi priprte trepalnice opazovala vsako posamezno tistih njegovih malih ekspedicij, in si govorila: "Ah, prav nič ga ne skrbi, kako potujem jaz!"

Vrnila se je dovolj mirna in je skrivala svojo "nesrečo", in hitro so zopet dreveli proti Angleški.

Na Olivo pa je položila bodočnost roko; čar preteklosti je izgubljal svojo moč; občutek, da so bile vse skupaj le sanje, je bil od minute do minute krepkejši. Še par ur, pa bo stopila v hišico, sezidano v senci cerkve, ki jo je nekako spominjala otroških let in njenega ostrega očeta z isklesanim obrazom. Svidenje z možem! Kako ga prenesti! In drevo! A na drevo ni marala misliti. In tudi na jutri ne in na vsa jutra, kjer ni imela opravka, da bi se mogla zaradi njega po pravici pritoževati, a tudi ničesar, kar bi mogla delati, ne da bi občutila, kako je iz njenega življenja izginilo vse prijateljstvo, ves ogenj in vsa barva, in da je ujetnica. V ta jutro, to je čutila, bo zdrknila nazaj iz svojih sanj; in vda-la se bo, mogoče brez posebnega odpora. Hiša ob Temzi, kamor je prihajal njen mož samo čez nedelje, je bila dotlej njen zatok; le da tam ne bo videla Marka — ako ne bi —! Ob misli pa, da ga bo, da ga mora še vedno kedaj videti, je dobilo vse vsaj nekoliko mika. Samo če ga bo videla, kaj ji vse drugo mar? Manj nego kedaj!

Polkovnik ji je podal ročno torbo s police; živahno je pripomnil: "Vse kaže, da bo morje nemirno!" in to jo je predramilo. Vesela, da je sama, in zdaj dovolj utrujena, je poiskala damsko kabino ter med prevozom spala, dokler je ni vzbudil glas stare strežnice: "Dobro ste spali; smo že pristali, gospodična." Ah, če bi res še bila! Sanjalo se ji je, da je sedela na cvetoči poljani in Lennan da jo je potegnil za roke kvišku z besedami: "Tukaj sva, ljubica!"

Na krovu se je polkovnik otovorjen s prtijajo, oziral nazaj za njo in skušal ohraniti nekaj prostora med seboj in svojo ženo. Migal ji je z brado. Ko se je prerivala proti njemu, je slučajno pogledala kvišku. Zgoraj ob ograji na molu je zagledala svojega moža. Snel je in pozorno gledal navzdol; poleg njegove visoke, plečate postave so bili videti ljudje okrog njega neznatni. Gladko obriti, široki obraz s tistimi skoraj božjastimi, srepimi očmi je imel nekaj nepremičnega in silnega, da so poleg njega sosednji obrazi kar izginiti. Videla ga je zelo razločno, opazila je celo srebrne niti v njegovih temnih laseh na obeh straneh pod slamnikom; opazila, da je preobilen za svojo lepo modro obleko. Napetost v njegovem obrazu je popustila; lahko je zamahnil z roko. Nenadoma jo je preletelo: kaj, če bi bil popotoval z njimi Mark, kakor je hotel? Za večno in večno bo zdaj ta temni,

ogromni tvor, ki se ji smehlja, njen sovražnik, ki se ga mora na vso moč čuvati in varovati; vsekakor čuvati pred njim sleherni svojih resničnih misli in nad! Vila bi se, zakričala bi; namestu tega je krčevito stisnila ročaj svojega kovčega in se nasmehnila. Čeprav je tako dobro poznala vse njegove navade, je čutila po njegovem pozdravu, po tem, kako jo je divje zgrabil za rame, da mu v duši nekaj tli, čemur ona ne more dojeta. V glasu mu je bila nekakaj ljuta odkritosrčnost: "Bog, da si prišla — sem mislil, da te ne bo več nazaj!" Ko je začutila, da je zopet v njegovih rokah, jo je prevzela taka slabost, da je komaj prišla do oddelka, ki ji ga je prihranil. Zdelo se ji je, da si kljub vsem svojim slunjam do tega trenutka ni blunila oddaleč v svesti, kaj je čaka; in ko je zamomljal: "Ali morava vzeti te stare fosilije s seboj?" se je ogledala, da bi se prepričala, ali gresta stric in teta za njima. Da bi se izognila pogovoru, se je pod pretvezo, da je slabo potovala, naslonila hrbtoma z zaprtimi očmi v svoj kot. Ko bi jih le mogla odpreti in ne bi zagledala več tega obraza s širokimi čeljustmi in z napetim pogledom, ki govori: "Ti si moja last!" — temveč tisto drugo obličje s hrepenečimi očmi, ki jo ponižno obožujejo! Neskončne vožnje je bilo le prehitro konec. Vsa obupana se je oklenila na charing-crookski postaji polkovnikove roke. Kadar izgine njegovo prijazno lice, bo res čisto zapuščen! Nato je čula v zaprti košiči glas svojega moža: "Ali me ne boš poljubila?" in se je vda-la njegovemu objemu.

Siloma si je dopovedovala: "Kaj zato? Saj to nisem jaz, ni moja duša, ni moje srce — saj so samo moje uboge ustnice!" Slišala ga je: "Ne zdiš se mi preveč vesela, da me vidiš!" In nato: "Slišal sem, da je bil tam tudi mladi Lennan. Kaj je pa on počel tam?"

Začutila je, kako je zaplaval v nji strah, rada bi bila vedela, ali se ji to kaj pozna, skušala ga je prikriti z nenaravno veselostjo — vse v sekundi, preden je odgovorila: "O, samo na oddihu!"

Nekaj sekund je minulo, nato on: "V svojih pismih ga nisi nič omenila."

Odgovorila je hladno: "Ne? Precejkrat smo ga videli."

Vedela je, da jo gleda — s preiskujočim, napol grozečim pogledom. Zakaj — o zakaj! — ne more prav tu, prav zdaj zakričati: "In ljubim ga — slišiš? Ljubim ga!" Tako ostudno se ji je zdelo, zanikati svojo ljubezen s temi polovičnimi lažmi! Pa saj je vse skupaj toliko krutejše in brezupnejše, nego si je mogla misliti. Kako nepojmljivo ji je zdaj, da se je kedaj predala temu možu za vse življenje! Ko bi se mu le mogla umakniti v svojo sobo in tam premišljati in snovati načrte! Zakaj njegove oči je niso izpuštile, polzele so po nji s pomilovanja vredno poželjivostjo, preteče izprašuje, dokler ni rekel: "No, škodilo ti ni nič. Prav brhka si." Toda njegov dotik je bil tudi za njeno samozatajevanje preveč, in umaknila se mu je, kot da jo je udaril.

"Kaj pa je? Ali sem ti kaj naredil?" Zdelo se ji je, da se šali — nato pa je jasno uvidela, da se ni šalil. In zavest, kako nevarno

je zanj in morda za samega Marka, ako se temu možu z grozo odmika, jo je neusmiljeno udarila; in s težkim napotrom mu je pretaknila roko pod pazduho in rekla: "Zelo sem trudna. Prestrašil si me."

On pa je njeno roko odrinil, se okrenil in se zastrmel skozi okno. In tako sta prišla domov.

In ko jo je ostavil samo, je ostala na istem mestu pri omari brez glasa in giba in mislila: Kaj naj storim? Kakšno življenje bo to?

Deveto poglavje

Ko je prišel Mark Lennan, ki je pripotoval naravnost iz Beau-lieuja, v svoje stanovanje v Chelseaju, je stopil takoj k malemu skladu svojih pism; dvakrat jih je preletel, nato je stal čisto tih, top in kakor bolan. Zakaj mu ni poslala obljubljenih vrstic? In zdaj se je zavedel — čeprav se ne do kraja — kaj se pravi biti zaljubljen v omoženo žensko. In tej negotovosti mora čakati najmanj osemnajst ur, preden se sme oglašiti, da izve, kaj jo je zadržalo, preden more slišati iz njenih ust, da ga še ljubi. Najhladnejši ljubimec ima dostop k svoji ljubici, on pa mora svojo plamenčo dušo brzdati s to mrtvečo potrpežljivostjo v večni bojzani, da ne bi spravil nje s čimerkoli v nevarnost. Če bi ji brzojavil? Ne upa si. Pisal? Dobila bi s prvo pošto; pa katera beseda ne bi bila nevarna, ako bi slučajno prišlo Cramierju pred oči? Kaj pa poset? Še bolj nemogoče — kvečjemu šele jutri ob treh. Pogled mu je krožil po delavnici. Kaj so ti domači bogovi in vsa ta njegova dela res še tista, ki jih je pred dvajsetimi dnevi zapustil? Ali so še za kaj drugega na svetu, nego da jih pride ona gledat — da pride in sede na ta in ta stol, pije iz te in te čaše, in da ji dene on to blazino za hrbet in ta podnožnik pod noge? In tako živo jo je videl, kako slovi v tem stolu in gleda vanj, da je komaj mogel verjeti, da ni še nikdar tukaj sedela. Čudno — nič ni sklenjenega, nikakega priznanja, da njuna ljubezen ne more ostati platonska, nobene izpremembe v njunih odnosih, razen enega samega skromnega poljuba in nekaj zasepetanih besed — in vendar, kako se je vse predrugačilo. Danes mesec, če bi bil hotel, bi bil šel lahko nemudoma brez skrbi k nji. Nič bi ne bilo hudega, in povsem naravno. Zdaj je nemogoče storiti najmanjšo stvar, ki se ne sklada s popolno konvencionalnostjo. Prej ali slej bi ga zasačili, kako bi prekoračil konvencionalnost, in veljal bi jim za to, kar pravzaprav ni — za resničnega ljubimca! Resničen ljubimec! Pokleknil je pred prazni stol in iztegnil roke. Nič telesnega — nič toplote — nič vonja — nič! Samo hrepene-nje je velo po zraku kakor veter po travi.

Stopil je k malemu okroglemu oknu, ki je gledalo na reko. Zadnji večer v maju; somrak nad vodo, tema počiva v drevju, in zrak topel! Mari ven, v noč, ven v plimo in oseko vseh stvar, med ljudmi z utripajočimi srci, nego tičati v tej sobi, ki je brez nje tako mrzla in brez pomena.

Svetiljke — te mestne pasijonke — so prehajale iz bledine v polni oranž, in zvezde so se užigale. Poli desetih! Ob desetih, ne prej, pojde mimo njene hiše. Da ima vsaj nekaj pred sabo, čeprav nekaj skrivnega in jalovega, to ga je poživilo. Toda v soboto zvečer ne bo seje v zbornici. Cramier bo doma; ali pa bosta oba z doma; ali pa sta odšla v svojo vilo ob Temzi. Cramier! Kak grozovit demon je nakrenil, da je tako pogubil svoje življenje! Zakaj je ni srečal on, preden se je navezala na tega moža! Od tihega prezirra nasproti človeku, ki ni ali dovolj rahločuten, da bi priznal, kak pogrešek je bila njegova poroka, ali ne dovolj viteški, da bi svoji ženi prihranil čim več teže tega pogreška, je že prešel v ljubosumno sovraštvo, kakor da je ta mož prava pošast. Če bi si stala s Cramierjem iz oči v oči v boju na življenje in smrt, samo to bi bilo zadoščeno njegovim čustvom. In vendar je bil mlad, po naravi blag mož!

Srce mu je neusmiljeno bilo, ko se je bližal tisti ulici — eni tistih starih, tako lepih ulicah nekdanjega Londona. Bila je jako ozka, brez vsakega zaklona; in zbežano je pomislil, kaj bi rekel, da ga kdo sreča v tej oddaljeni zagati brez izhoda. Brez dvoma bi se zlagal. Laži bodo zdaj njegov vsakdanji poklic. Laž in sovraštvo, tedve silni reči v življenju, se mu bosta zdeli v njegovi silni ljubezni nekaj čisto naravnega.

Za hip je stal neodločen pri ograji stare cerkve. Črna, z belimi žilami, s stolpci, ki so strmeli kakor sence v ta polumrak, je bila podobna velikanskemu prividu. Bilo je, kakor da je upodobljena sama skrivnost. Obrnil se je in naglo koračil do li po cesti tik ob hišah na nasprotni strani. Okna njene hiše so se svetila! Torej ni z doma! Medla luč v obednici, luči v sobi nad njo — brez dvoma njena spalnica. Ali je ni mogoče spraviti k oknu, ali ni možnosti, da bi njegov duh splezal tja gori in zvalil njenega ven k njemu? Nemara je ni tam, nemara je samo služkinja, ki je prinesla tople vode. Zdaj je bil konec ceste, toda nemogoče mu je bilo oditi, ne da bi bil šel še enkrat mimo. I to pot je hodil počasi, s sklonjeno glavo, kakor zamišljen, škoda se mu je zdelo vsakega pednja tlaka z očmi pa je ves čas iskal tisto okno z lučjo za zavesami. Nič! Zopet je stal tik cerkvene ograje in zopet se mu ni dalo naprej. Na mali, ozki, samotni cesti se ni genila živa duša, niti mačka ali pes; ničesar živga, samo mnogo tihih, razsvetljenih oken. Kakor zagrnjeni nepremični obrazi so opazovala njegovo neodločnost. In pomislil je: "Ah da! Koliko jih je pač, ki jim je prav tako ko meni. Tako blizu in vendar tako daleč! Koliko jih je, ki morajo trpeti!" A kaj bi bil dal, da bi

se bile tiste zavesne odstrle. Tedaj se je iznenada zdrznil, ker se je bližala neka postava, obrnil se je in odšel.

Deseto poglavje

Drugi dan ob treh je šel tja. Sredi njenega belega salona, kjer je teklo okno z obrobljenimi šipicami po vsi doljini ene stene, je stala majhna miza s srebrno posodo polno ranega ostrojnika, pač z njenega vrta ob reki. Lennan je čakal, in oči so mu visele na teh cvetovih, ki so bili tako podobni majhnim modrim metuljem ali čudno pisanim cvrčkom, sedečim na blede zelenih steblih. V tej sobi je živila svoje dneve, zastražena pred njim. Po enkrat na teden kvečjemu bo smel priti semkaj — po enkrat na teden za eno, dve uri od vseh stooseminšestdesetih ur, ki bi jih rad prebil z njo.

Nenadoma jo je začutil. Vstopila je tiho in stala pri klavirju, tako bleda v svoji kremitasti obleki, da so ji bili videti lasje temnočrni. Komaj je prepoznal

se bile tiste zavesne odstrle. Tedaj se je iznenada zdrznil, ker se je bližala neka postava, obrnil se je in odšel.

Nenadoma jo je začutil. Vstopila je tiho in stala pri klavirju, tako bleda v svoji kremitasti obleki, da so ji bili videti lasje temnočrni. Komaj je prepoznal

Nenadoma jo je začutil. Vstopila je tiho in stala pri klavirju, tako bleda v svoji kremitasti obleki, da so ji bili videti lasje temnočrni. Komaj je prepoznal

NAZNANILO GLEDE DELNIC

IZ urada slovenske banke THE NORTH AMERICAN BANK CO. se naznanja, da je direktorji določili zadnji petek zvečer, da se zaključijo prodajo delnic dne 30. junija, to je prihodnji ponedeljek.

Tisti delničarji, ki so bili namenjeni kupiti jih sami, ali pa drugi rojaki, ki so jih nameravali kupiti potom "Warrent" delničarjev, naj se v treh dneh zglašijo. Zglašijo naj se tudi vsi oni rojaki, ki so se priporočili že med tem časom za nakup istih, in naj povedo koliko jih kdo želi. Vse to mora odbor vedeti, da bo število delnic in prisilcev enako, ko bo prodaja zaključena. Gospodarski odbor želi, da bi vsi oni rojaki in delničarji, posebno še tisti, ki sodelujejo z banko in imajo vloge ter s tem pomagajo banki s sodelovanjem, pokupili med seboj kar jih je še na razpolago, predno poteče zgoraj označeni termin. S tem bo vodstvo banke prihranjeno mnogo dela. Še vedno pa velja želja odbora, da bi vrnili "Warrents" še oni, ki jih še niso vrnili ali pa kupili delnice.

V imenu odbora
Anton Grdina,
predsednik.

Zemljišča

Hiša na 1612 Lake Front. Lastnik gre izven mesta, mora prodati. 5-6 sob, garaže. Za hitro prodajo, \$10,500. LI 2890.

HIŠA NAPRODAJ ZA 4 DRUŽINE
Eno stanovanje bo prazno.
Cena \$7,500
Za podrobnosti pokličite HE 5623

NAPRODAJ JE 7 AKROV
zemlje; krasna okolica; najvišja točka v Lake Okraju; fina zemlja, tlakovana cesta. Sedaj je čas, da kupite in si napravite načrte za letos. Nahaja se na River Rd., Route No. 307, Perry, O., vzhodno od Ridge Roof White House na hribčku vzhodno od Turney Rd. Ko si prostor ogledate, pokličite KE 0034.

DELO DOBI PRODAJALEC POHISTVA IN ELEKTRIČNIH POTREBŠČIN
Z izkušnjo ali brez. — Dobra plača. Vpraša se pri NORTHEAST APPLIANCE & FURNITURE 22530 Lake Shore Blvd.

ZIDARJI
The Matherson Bldg. ima stalno delo za zidarje. Visoka plača od ure, dobre delovne razmere. OR 2804 ali se zglašite pri Matherson Bldg. Co., 14813 Puritas Ave.

PEKAR
Prednost ima izurjen pek, toda bomo mi izučili če treba. En dan prost v tednu. Delo ob nedeljah.
HOWARD JOHNSON RESTAURANT
22350 Lake Shore Blvd.
RE 1800 — Mr. Kramer

PEKAR
Prednost ima izurjen pek, toda bomo mi izučili če treba. En dan prost v tednu. Delo ob nedeljah.
HOWARD JOHNSON RESTAURANT
22350 Lake Shore Blvd.
RE 1800 — Mr. Kramer

PEKAR
Prednost ima izurjen pek, toda bomo mi izučili če treba. En dan prost v tednu. Delo ob nedeljah.
HOWARD JOHNSON RESTAURANT
22350 Lake Shore Blvd.
RE 1800 — Mr. Kramer

PEKAR
Prednost ima izurjen pek, toda bomo mi izučili če treba. En dan prost v tednu. Delo ob nedeljah.
HOWARD JOHNSON RESTAURANT
22350 Lake Shore Blvd.
RE 1800 — Mr. Kramer

PEKAR
Prednost ima izurjen pek, toda bomo mi izučili če treba. En dan prost v tednu. Delo ob nedeljah.
HOWARD JOHNSON RESTAURANT
22350 Lake Shore Blvd.
RE 1800 — Mr. Kramer

PEKAR
Prednost ima izurjen pek, toda bomo mi izučili če treba. En dan prost v tednu. Delo ob nedeljah.
HOWARD JOHNSON RESTAURANT
22350 Lake Shore Blvd.
RE 1800 — Mr. Kramer

ta obraz, enak cvetlici, ki se je zaklenila mrazu.

Kaj je storil? Kaj se je pripetilo v teh petih dneh, da je taka proti njemu? Prijel jo je za obe roke in jih hotel poljubiti, toda ona naglo:

(Dalje prihodnjič)

Dela za ženske

LEPOTIČARICA; mlada, zmožna vajenka. Vpraša se na 12320 Superior Ave., MU 3275.

LEPOTIČARICA; izurjena Finger-waver in Manicurist. Tedenska plača \$50. 12320 Superior Ave., MU 3275.

Pantry Girl; dobra plača poleg obedov; \$125 mesečno. Mayfield Country Club, Mayfield-Sheridan Rd., EV 0826, in vprašajte za Chef.

Nov dom v Cleveland Heights potrebuje zmožna, prijazno žensko za hišna opravila, v starosti od 22 do 40 let. Ima svojo sobo in radio. Mora imeti priporočila. FA 0034.

Cafeteria Wagon Girl; prijazne zunanjosti; od 2. pop. do 9. zv. Plača od ure. Mr. Germanovich — HARRIS-SEYBOLD, 4510 E. 71 St.

Hišna opravila; ženska ali dvojica; mora biti dobra kuharica, mož lahko dela drugje. Tedenska plača. YE 0600 ali Chagrin Falls 7620 po 6. uri zvečer.

Hišna opravila; izurjena kuharica; mora imeti rada otroke; ima sobo in kopalnico na 2. nadst. Izvrstna plača. Mora imeti priporočila. — DA 2680.

TICK OPERATORICA izurjena, ali dekle, ki zna delati na posebnem šivalnem stroju, da se izuči za Tick operatorico. Unijska plača, prijetne delovne razmere. IDEAL BEDDING & MFG. CO. 4046 Superior Ave.

Stenografka-knjigovodkinja Prijetno delo na zapadni strani v uradu inženirja. 5-dnevni tednik. Tedenska plača. MA 5576

KUHARICA Izkušnja ni potrebna; delni čas. Zglašite se pri BOWMAN PRODUCTS CO. 850 E. 72 St., MR. KOLODZIEJ

Zemljišča

Hiša na 1612 Lake Front. Lastnik gre izven mesta, mora prodati. 5-6 sob, garaže. Za hitro prodajo, \$10,500. LI 2890.

HIŠA NAPRODAJ ZA 4 DRUŽINE
Eno stanovanje bo prazno.
Cena \$7,500
Za podrobnosti pokličite HE 5623

NAPRODAJ JE 7 AKROV
zemlje; krasna okolica; najvišja točka v Lake Okraju; fina zemlja, tlakovana cesta. Sedaj je čas, da kupite in si napravite načrte za letos. Nahaja se na River Rd., Route No. 307, Perry, O., vzhodno od Ridge Roof White House na hribčku vzhodno od Turney Rd. Ko si prostor ogledate, pokličite KE 0034.

DELO DOBI PRODAJALEC POHISTVA IN ELEKTRIČNIH POTREBŠČIN
Z izkušnjo ali brez. — Dobra plača. Vpraša se pri NORTHEAST APPLIANCE & FURNITURE 22530 Lake Shore Blvd.

ZIDARJI
The Matherson Bldg. ima stalno delo za zidarje. Visoka plača od ure, dobre delovne razmere. OR 2804 ali se zglašite pri Matherson Bldg. Co., 14813 Puritas Ave.

PEKAR
Prednost ima izurjen pek, toda bomo mi izučili če treba. En dan prost v tednu. Delo ob nedeljah.
HOWARD JOHNSON RESTAURANT
22350 Lake Shore Blvd.
RE 1800 — Mr. Kramer

PEKAR
Prednost ima izurjen pek, toda bomo mi izučili če treba. En dan prost v tednu. Delo ob nedeljah.
HOWARD JOHNSON RESTAURANT
22350 Lake Shore Blvd.
RE 1800 — Mr. Kramer

PEKAR
Prednost ima izurjen pek, toda bomo mi izučili če treba. En dan prost v tednu. Delo ob nedeljah.
HOWARD JOHNSON RESTAURANT
22350 Lake Shore Blvd.
RE 1800 — Mr. Kramer

PEKAR
Prednost ima izurjen pek, toda bomo mi izučili če treba. En dan prost v tednu. Delo ob nedeljah.
HOWARD JOHNSON RESTAURANT
22350 Lake Shore Blvd.
RE 1800 — Mr. Kramer

PEKAR
Prednost ima izurjen pek, toda bomo mi izučili če treba. En dan prost v tednu. Delo ob nedeljah.
HOWARD JOHNSON RESTAURANT
22350 Lake Shore Blvd.
RE 1800 — Mr. Kramer

PEKAR
Prednost ima izurjen pek, toda bomo mi izučili če treba. En dan prost v tednu. Delo ob nedeljah.
HOWARD JOHNSON RESTAURANT
22350 Lake Shore Blvd.
RE 1800 — Mr. Kramer

Posluga

POPRAVIMO STREHE IN ŽLEBOVE
Točna postrežba. ME 2714

BARVANJE
znotraj in zunaj. Izvrstno delo po izurjenih barvarjih. Delo je popolnoma jamčeno. OR 2280

PRENOVIMO—POPRAVIMO FORNEZI

Novi fornezi za premog, olje, plin, gorko vodo ali paro. Resetting \$15—čiščenje \$5; premenjavo stare na olje. Thermostat

CHESTER HEATING CO.
1193 Addison Rd.—EN 0487
Govorimo slovensko

ODDAJTE VAŠE NAROČILO SEDAJ! CEV IN DIMNIK SČIŠČEN PO "VACUUM" \$4 do \$6

National Heating Co.
Postrežba širom mesta FA 6516

30-DNEVNA POSEBNOST NA GRELICH ZA VROČO VODO
30-GAL. \$29.95

Preruredite vaš star tank v avtomatičnega in varnega
1. Instalirajte avtomatični termosta;
2. Instalirajte tank;
3. Instalirajte pokrov za preprih;
4. Instalirajte zaklopko za olajšavo pritiska;
5. Instalirajte nove cevi za odhajajoče pline, če potrebno;
6. Instalirajte druge potrebne cevi.
MAZZOLA HEATING CO.
3447 E. 71 St., DI 9084

Razno

FORNEZ NAPRODAJ
MONCRIEF izdelka na vroč zrak. No. 22 z vsemi cevmi. Proda se tudi 3 radiatorje na vročo vodo. Za podrobnosti pokličite John Perse, Wickliffe 650 J.

VAŠI ČEVLJI BODO ZGLEDALI KOT NOVI, ako jih oddaste v popravilo zanesljivemu čevljarju, ki vedno izvrši prvovrstno delo.

Frank Marzlikar
16131 ST. CLAIR AVE.

JOHN ZULICH INSURANCE AGENCY
18115 Neff Rd., IV 4221

Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno zavarovalnino.

ALI HOČETE PRENEHATI PITI?

IMAMO ZDRAVILNO INNEBRIN
ki je brez škode na vaše zdravje
MANDEL DRUG CO.
15702 Waterloo Rd.

RAZPRODAJA KOŽ IN USNJA
za pošiljke v staro domovino

Martin Jakulin
12520 SHAW AVE.

Dekleta in žene!

Priporočam vam, da si izberete in naročite vašo fino 1947-48 zimsko STERLING suknjo. Suit ali Fur Coat sedaj, direktno iz tovarne, po najnižjih cenah v Clevelandu na WILL-CALL.

Ne odlašajte, ker sedaj je najboljša izbira. Prosimo, pokličite me, da vas peljem v tovarno.

BENNO B. LEUSTIG
1034 ADDISON RD.

ENDicott 3426 ali ENDicott 2920

Oglašajte v . . . Enakopravnosti

EAMER'S RESTAURANT

742 East 185th Street - KE 1444

ZA FINE OBEDE IN DOMAČE PECIVO OBIŠČITE NAŠO RESTAVRACIJO

Odperto dnevno od 6.30 zj. do 8.30 zv. Ob nedeljah od 10. zj. do 8. zv.

ZA ZANESLJIVO ZAVAROVALNINO

proti OGNJU—NEVIHTAM—AVTO POŠKODBAM, ITD., pokličite

JOHN ROŽANCE
v uradu EAST SHORE REALTY CO.—778 E. 185 St.

na uradu: IV 6561 — na domu: KE 3662